

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep Voeding voor specifieke groepen

Datum 25 september 2019
Commissie Stephanie Bodenbach
Fruzsina Nyemecz
Ned.Delegatie Erika Smale

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Erika Smale
bh.smale@minvws.nl
T 070 340 7968

Ons kenmerk

Verslag Commissiewerkgroep
Voeding voor specifieke
groepen d.d. 25 september
2019

Secretariaat ROW

[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

Samenvatting

In de vergadering van de Commissiewerkgroep Voeding voor specifieke groepen op 25 september heeft de EFSA een uitgebreide toelichting gegeven op de scientific opinion over de geschikte leeftijd voor introductie van aanvullende voeding bij zuigelingen. Vervolgens hebben de lidstaten hierover enkele aandachtspunten over uitgewisseld.

Updates

De commissie geeft kort enkele updates

Pesticide residuen

In de gedelegeerde handeling over zuigelingenvoeding worden MRL's voor pesticide residuen genoemd (Verordening 127/2016, artikel 4 en bijlage IV en V). Deze verordening verwijst naar Verordening 1107/2009. Volgens de Commissie is dit niet juist en moet dit Verordening 396/2005 zijn. Het verschil blijkt de breedte van de definitie voor residuen te zijn. In het kader van Verordening 396/2005 worden MRL's van residuen op basis van reviews aangepast. Dit moet ook doorgevoerd worden in de MRL's voor zuigelingenvoeding, dus ook Verordening 127/2016. Maar ook voor Voeding voor medisch gebruik, Verordening 126/2016. Bovendien geldt dit ook voor Richtlijn 125/2006 over babyvoeding en op granen gebaseerde babyvoeding en de nieuwe op te stellen gedelegeerde handeling voor deze productgroep.

Zuigelingenvoeding gebaseerd op gehydrolyseerde eiwitten

Er zijn producten op basis van gehydrolyseerde eiwitten aangemeld die niet eerder door de EFSA zijn beoordeeld. In overweging 21 van Verordening 127/2016 over zuigelingenvoeding is opgenomen dat de EFSA de veiligheid en geschiktheid van deze producten dient te beoordelen. De EFSA heeft van de Commissie ondertussen een mandaat ontvangen om dit te doen.

EU update vitamine D

De wijziging van Verordening 127/2016 waarin de maximum hoeveelheid vitamine D in volledig zuigelingenvoeding wordt verlaagd van 3,0 naar 2,5 ug/100kcal is gepubliceerd. Per 26/2/2020 gaat de nieuwe regel in werking.

EFSA opinion over de geschikte leeftijd voor introductie van aanvullende voeding

Toelichting EFSA

De EFSA presenteert haar scientific opinion over de geschikte leeftijd voor introductie van aanvullende voeding bij zuigelingen. De EFSA heeft in juli 2016 een

mandaat ontvangen van de Commissie om dit te onderzoeken. De EFSA heeft op basis van de mandaat een ontwerpprotocol ontwikkeld en dit in maart 2017 gepubliceerd voor consultatie. Het protocol is vervolgens aangepast en in augustus 2017 is de definitieve versie gepubliceerd. De EFSA heeft daarna literatuur bekeken en een draft scientific opinion opgesteld en ter consultatie gepubliceerd in april 2019. In juli 2019 is de definitieve versie gepubliceerd en is het technische rapport over de ontvangen reacties uit de publieke consultatie vastgesteld.

De EFSA heeft een literatuuronderzoek uitgevoerd naar bewijs voor een relatie tussen het moment van vroege introductie van aanvullende voeding op aanwijzingen in de ontwikkeling van een kind, tegengestelde gezondheidseffecten en gezondheidsvoordelen. De EFSA licht de gevolgde methodologie uitgebreid toe.

Uit de diverse studies kwamen verschillende aspecten naar voren die mogelijk beïnvloed zouden kunnen worden door een vroege introductie (onder 6mnd) van aanvullende voeding. Het gaat hierbij om ijzerstatus, slaap, voedselvoorkeur, atopische ziekten (allergie, eczeem, astma, etc.), infecties, (gastro-intestinale infecties, infecties van de bovenste luchtwegen), overgewicht en obesitas, coeliakie en glutenintolerantie.

Daarnaast heeft de EFSA ook gekeken naar verband tussen een vroege introductie van aanvullende voeding op ontwikkeling van voedingsvaardigheden, zoals zuigen, slikken, ademhaling, tong- en lipbeweging, ontwikkeling van hoofd en nekspieren.

De EFSA concludeert uit de studies dat met de beschikbare gegevens geen eenduidig leeftijd kan worden vastgesteld voor een vroege introductie van aanvullende voeding bij zuigelingen jonger dan 6 maanden. De EFSA maakt onderscheid tussen de leeftijd waarop de meeste kinderen om voedingsredenen aanvullende voeding nodig hebben en de leeftijd waarop sommige kinderen 'ontwikkelingsklaar' zijn om aanvullende voeding te consumeren. De EFSA concludeert dat om voedingsredenen bij de meeste zuigelingen rond de leeftijd van 6 maanden aanvullende voeding moet worden geïntroduceerd.

Het betreft een leeftijdsrange. Een exacte leeftijd is afhankelijk van individuele karaktereigenschappen en ontwikkelingen, dit geldt zeker voor te vroeg geboren baby's. Zolang de aanvullende voeding wordt gegeven in een voor de leeftijd geschikte textuur, qua voedingswaarde toereikend is en volgens goede hygiënepraktijken bereid is, is er geen bewijs dat vroege introductie van aanvullende voeding gezondheidsvoordeel of -nadeel oplevert voor het kind. Vanuit nutritioneel oogpunt heeft de meerderheid van de zuigelingen aanvullende voeding nodig vanaf een leeftijd rond de 6 maanden. Voor een goede ijzerstatus kan vroege introductie van aanvullende voeding wel gezondheidsvoordeel opleveren, het gaat hier om te vroeg geboren baby's, baby's van moeders met een lage ijzerstatus die volledig borstgevoed worden, etc.. De eerste ontwikkelingsvaardigheden die relevant zijn om met een lepel gevoed te worden of om met de vingers zelf te eten worden waargenomen rond de 3 en 4 maanden. Maar gemiddeld ligt dit tussen de 5 en 7 maanden. Vanuit neurologisch oogpunt is er geen noodzaak om vóór een leeftijd van 6 maanden over te gaan van vloeibare voeding naar een meer gevarieerde voeding. Allergene voedingsmiddelen kunnen op dezelfde manier worden geïntroduceerd als andere aanvullende voeding.

Discussie

In de regelgeving over babyvoeding (richtlijn 2006/125/EC) is opgenomen dat op het etiket van babyvoeding en op granen gebaseerde producten de geschikte leeftijd wordt vermeld en dat de leeftijd niet lager dan 4 maanden mag zijn.

In de verordening over voeding voor specifieke groepen (Nr. 609/2013) is opgenomen dat opvolgzuigelingenvoeding voeding is dat geschikt is voor zuigelingen die geschikte aanvullende voeding krijgen. Hierbij geeft de verordening aan dat opvolgzuigelingenvoeding is bedoeld voor kinderen vanaf 6 maanden oud.

In de nieuwe gedelegeerde handeling over babyvoeding (vervanging van richtlijn 2006/125/EC) zal een etiketteringsregel over de minimum leeftijd voor babyvoeding moeten bevatten. De Commissie geeft aan dat het lijkt of er nu een inconsistentie is tussen de verschillende regelgeving en dat dit met de nieuwe gedelegeerde handeling moet worden voorkomen.

De Commissie stelt twee opties voor:

1. De vermelde leeftijd mag niet minder zijn dan vier maanden. Producten die worden aanbevolen voor gebruik vanaf de leeftijd van vier maanden kunnen erop wijzen dat ze geschikt zijn vanaf die leeftijd, tenzij onafhankelijke personen met kwalificaties in geneeskunde, voeding of apothek, of andere professionals die verantwoordelijk zijn voor moeder- en kindzorg, anders adviseren.
2. De vermelde leeftijd mag niet minder dan zes maanden zijn. Producten die worden aanbevolen voor gebruik vanaf de leeftijd van zes maanden kunnen erop wijzen dat de beslissing om te beginnen met aanvullende voeding, inclusief een uitzondering op de leeftijd van zes maanden, alleen moet worden genomen op advies van onafhankelijke personen met kwalificaties in geneeskunde, voeding of apothek, of andere professionals die verantwoordelijk zijn voor moeder- en kinderopvang, op basis van de specifieke groei- en ontwikkelingsbehoeften van de individuele baby.

De eerste optie betreft de huidige etiketteringsregel zoals opgenomen in richtlijn 2006/125/EC. Hierbij wordt een leeftijd van 4 maanden gehanteerd met verwijzing naar advies van zorgprofessionals. Dit betekent dat het bedrijfsleven op dezelfde wijze de aanvullende voeding kan blijven aanbieden. Er is echter door de EFSA geen effect gezien dat aanvullende voeding voordelen oplevert voor zuigelingen met een leeftijd tussen 4 en 6 maanden. Bovendien blijft dan de inconsistentie in de regelgeving bestaan.

Met de tweede optie wordt de etiketteringsregel gelijkgetrokken met de leeftijdsgrens voor opvolgzuigelingenvoeding. Deze tweede optie is ook in lijn met de bevindingen van de EFSA. Als het gaat om extra behoeftes (ijzer) kan op advies van zorgprofessionals op een eerdere leeftijd aanvullende voeding worden gegeven. Ook is deze regel beter in lijn met internationale richtsnoeren (WHO, Codex).

De Commissie vraagt de lidstaten hoe zij denken over de twee opties in relatie tot etiketteringsregels voor commerciële producten bedoeld voor aanvullende voeding van zuigelingen. De lidstaten spreken zich nog niet uit over een definitieve voorkeur voor één van de opties. Er worden enkele aandachtspunten genoemd:

- Uitkijken dat etikettering vanaf 4 maanden niet leidt tot sociale druk bij ouders om zo vroeg mogelijk te starten met aanvullende voeding.
- Het betreft vooral de individuele ontwikkeling van een kind of het klaar is om aanvullende voeding te krijgen. Dit valt onder de voedings- en opvoedingsaanbevelingen. Dit is wat anders dan etikettering van commerciële producten.
- Als het gaat om de ijzerstatus, geeft de EFSA aan extra ijzer eerder dan een leeftijd van 6 maanden positief kan zijn. Dit is niet direct gelinkt aan aanvullende voeding, kan ook via suppletie. Als aanvullende voeding wordt gegeven vanwege de ijzerstatus is het van belang dat dat het een juiste ijzerbron is. Bovendien is een ijzertekort een medisch aspect, hiervoor is een advies van zorgprofessionals nodig.
- Een harde leeftijdsgrens is lastig te geven, door verschillen in individuele ontwikkeling gaat het meer om een leeftijdsrange. Vanaf 6 maanden is het wel nodig aanvullende voeding te geven, maar 6 maanden is een gemiddelde leeftijd.

De Commissie vraagt de lidstaten schriftelijk hun voorkeur te geven.

AOB

- Finland geeft aan dat voor vaststelling van MRL's voor contaminanten en voor toelating van gebruik van additieven er productgroepen worden genoemd die specifiek voor zuigelingen of jonge kinderen zijn bedoeld. De vraag is echter of de betreffende productgroepen wel onder de regelgeving voor zuigelingen en jonge kinderen vallen. De Commissie zal dit intern bespreken.
- Zweden vraagt of voeding voor medisch gebruik niet meer aandacht kan krijgen in de 'Better Training for Safer Food' training van de Europese Commissie. Er is behoefte aan meer inhoudelijke toelichting en training ten behoeve van handhaving.

Den Haag, 14 oktober 2019